

KCHMPP

ČR, O.S.

Klub Chovatelů Málopočetných Plemen Psů

Strakatý e-zpravodaj

14/2012

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

vydán 23.08.2012

Úvodník

Dostává se k vám čtrnácté vydání Strakatého e-zpravodaje. Jeho smyslem je informovat majitele a příznivce strakáčů o proběhlých a plánovaných událostech.

Tento e-zpravodaj by měl být pro nás o nás, takže pište, foťte a poslejte. ☺

E-zpravodaj je vydáván pod hlavičkou KCHMPP.

zodpovědná osoba: Z. Vaňourková
zpracovala: K. Milbachová

V dnešním čísle najdete:

Narozené vrhy	2
In Memoriam	3
Výsledky výstav	5
Průběžné výsledky soutěže "Pes roku 2012"	8
Složené zkoušky, výstavní tituly	9
Výsledky bonitace	18
Vydané krycí listy.....	20
Nakryté feny	20
Klubové akce	20
Vzpomínky z minulosti	21
Historie vedení chovu českého strakatého psa	25
Holba pohár	30
Náš první (a určitě ne poslední) psí tábor.....	31
Genetické testování barev a délky srsti	37
Jak na to - Kontrola vrhu	40
Výběr jména	41

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Narozené vrhy

G Prosmyský dvůr

Fx 10,45 %

KZP 70 %

nar. 3.6.2012

4 psi

4 feny

m. Dela z Trpce

o. Bafík Anibob

A Bohemia Beltain

Fx 12,58 %

KZP 73,33 %

nar. 5.6.2012

7 psů

1 fena

m. Bětka Vrtichvost z usedlosti

o. Deryl Červený muškát

H Rubínový květ

Fx 0,854 %

KZP 90 %

nar. 11.6.2012

4 psi

3 feny

m. Calypso Rubínový květ

o. Atis z Luční ulice

T Anibob

Fx 4,981 %

KZP 83,33 %

nar. 16.7.2012

4 psi

1 fena

m. Inka Anibob

o. Artur z Budějické kotliny

A Lech na Pelech

Fx 1,709 %

KZP 86,67 %

nar. 17.7.2012

6 psů (3x čd)

1 fena

m. Agina z Luční ulice

o. Bafík Anibob

G Dakam

Fx 3,42 %

KZP 83,33 %

nar. 7.8.2012

1 pes

5 fen

m. Atina z Luční ulice

o. Atos Tyrkys

B Bonasa Sorbus

Fx 8,74 %

KZP 73,33 %

nar. 14.8.2012

4 psi

5 fen

m. Cakramente Asi Czech Originál

o. Aragonit ze Studnic

A Lech na pelech

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

In Memoriam

Dáša Libachar
28.3.1998 – 21.6.2012

Se zármutkem oznamujeme,

že ve věku 14 let skončil život Dáši Libachar, zvané Dája.

Byla výborným rodinným psem. Splnila všechno co jsem od ní očekávala, někdy trochu po svém, ale vždycky naplno. Byla Českým i Klubovým šampionem, ale hlavně perfektním parťákem na vycházky do přírody.

Dagmar Bilíková

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Arnyka Tabat

21.5.1995 – 12.8.2012

Se smutkem oznamujeme,
že 12. srpna 2012 jsme se museli rozloučit s naší strakatou Chneskou - Arnykou Tabat.
Pravděpodobně byla nejdéle žijícím českým strakatým psem, dožila se věku
sedmnácti let a téměř tří měsíců. Přežila všechny své sourozence a tři ze svých devíti
"dětí". Přesto máme pocit, že tu s námi pobyla příliš krátce.

Budeme na ní navždy s láskou vzpomínat.
Dana a Zdeňka Vaňourkovy

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Výsledky výstav

26.5.2012 MVP Litoměřice

posuzoval: Iuza Beradze

Výsledky	Třída	Jméno	Titul
Psi	mladých	Akant Bonasa Sorbus	V1, CAJC
	mezitřída	Bobeš Barunidlo	VD1
	otevřená	Epos Dakam	V1, CAC
Feny	mladých	Ctímilka Zlatíčko	V2
		Ctislávka Zlatíčko	V1, CAJC
	mezitřída	Otylka Červený muškát	V1, CAC
	otevřená	Amanda Pharlap	V3
		Cíněnka Strakatý samet	V1, CAC
		Dela Strakatý samet	V2, rez. CAC
	šampionů	<i>Elita Dakam</i>	<i>V1, CAC, BOB</i>

16.6.2012 KV KCHMPP Mladá Boleslav

posuzoval: Tibor Havelka

Výsledky	Třída	Jméno	Titul
Psi	mladých	Adamo Amorevita	V3
		Albert ze Strakatého dvorku	V2
		Alex z Kraje Thurn Taxisů	VD4
		Anemos Agilis LeaWil	V1, CAJC
mezitřída		Aaron z Kraje Thurn Taxisů	V1
		Argo z Kraje Thurn Taxisů	V2
		Gerald Rubínový květ	VD1
vítězů		<i>Baron z Luční ulice</i>	<i>V1, CAC, BOB</i>
veteránů		Barýšek z Kraje krkavce	V1, BOV

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

... pokračování KV KCHMPP

Feny	mladých	Adélka ze Strakatého dvorku	VD1
	otevřená	Ajsha zo Strakatej koliby	V1, CAC
		Cíněnka Strakatý samet	D
		Duha Dakam	VD4
		Elvíra Strakatý samet	V3
		Fanča z Majklovy zahrady	VD
		Fimfárum Asi Czech Originál	V2, rez. CAC
	vítězů	Bela z Luční ulice	V1, CAC
		Dorina Strakatý samet	V2, rez. CAC

17.6.2012 SV KCHMPP Mladá Boleslav posuzovala: Elzbieta Chwalibóg

Výsledky	Třída	Jméno	Titul
Psi	mezitřída	Feryn Strakatý samet	V1, CAC, VSV
Feny	mladých	Cordulka Zlatíčko	VD3
		Ctimilka Zlatíčko	V2
		Gina z Majklovy zahrady	V1, CAJC, BOJ
	otevřená	Cíněnka Strakatý samet	V4
		Elvíra Strakatý samet	V2, rez. CAC
		Fimfárum Asi Czech Originál	V3
		Dudlajda Ajeje Czech Originál	V1, CAC
	vítězů	<i>Bela z Luční ulice</i>	<i>V1, CAC, VSV, BOB</i>
		Dela Strakatý samet	V3
		Dorina Strakatý samet	V2, rez. CAC
	veteránů	Chudobka Anibob	V1, BOV

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

23.6.2012 MVP Brno		posuzovala: Olga Dolejšová	
Výsledky	Třída	Jméno	Titul
Psi	dorost	Amigo z Topolové ulice	VN1
	mladých	Fajn Asi Czech Originál	V1, CAJC
	mezitřída	Feryn Strakatý samet	V1, CAC
Feny	otevřená	Epos Dakam	V1, CAC
	mladých	Ctislávka Zlatíčko	V1, CAJC
		Guma z Majklovy zahrady	V2
	otevřená	<i>Elvíra Strakatý samet</i>	<i>V1, CAC, BOB</i>
	šampionů	Elita Dakam	V1, CAC

30.6.2012 NV Klatovy		posuzoval: Petr Řehánek	
Výsledky	Třída	Jméno	Titul
Psi	vítězů	Baron z Luční ulice	V2
		Epos Dakam	V1
Feny	mladých	Ctimilka Zlatíčko	V1, CAJC, BOJ
	mezitřída	Otylka Červený muškát	V1, CAC
	otevřená	Elvíra Strakatý samet	V1, CAC
	vítězů	Dela Strakatý samet	V2, rez. CAC
		<i>Elita Dakam</i>	<i>V1, CAC, NV, BOB, 3. BIG</i>
	veteránů	Brita Velký dar	V1, BOV

14.7.2012 NV Mladá Boleslav		posuzovala: Zdeňka Holmerová	
Výsledky	Třída	Jméno	Titul
Psi	mezitřída	Feryn Strakatý samet	V1, CAC, NV
Feny	mladých	Gina z Majklovy zahrady	V1, CAJC, BOJ
	vítězů	Dela Strakatý samet	V2, rez. CAC
		<i>Elita Dakam</i>	<i>V1, CAC, NV, BOB, BIG</i>
		Eniky Beniky Asi Czech Originál	VD3
	veteránů	Brita Velký dar	V1, BOV

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Průběžné výsledky soutěže "Pes roku 2012"

po NVP v Mladé Boleslavi

Pes roku 2012

1. Feryn Strakatý samet	68 bodů
2. Epos Dakam	35 bodů
3. Baron z Lučňní ulice	26 bodů
<hr/>	
4. Emar Rubínový květ	11 bodů
5. Alex z Budějické kotliny	9 bodů

Fena roku 2012

1. Elita Dakam	145 bodů
2. Elvíra Strakatý samet	44 bodů
3. Berenika Strakatý samet	39 bodů
<hr/>	
4. Bela z Lučňní ulice	32 bodů
5. Dela Strakatý samet	29 bodů

Veterán roku 2012

1. Chudobka Anibob	54 bodů
--------------------	---------

Chovatelská stanice roku 2012

1. Strakatý samet	198 bodů
2. Dakam	185 bodů
3. z Lučňní ulice	85 bodů
<hr/>	
4. Anibob	57 bodů
5. Zlatíčko	42 bodů

Pracovní pes roku 2012

1. Fanka z Maklovy zahrady	14 bodů
2. Antonie Barunidlo	13 bodů
3.-4. Ida z Česlova	12 bodů
3.-4. Buck ze Strakatého kožíšku	12 bodů
<hr/>	
5. Janek Červený muškát	11 bodů

český strakatý pes • český strakatý pes • český strakatý pes • český strakatý pes

www.strakaci.cz • www.strakaci.cz • www.strakaci.cz • www.strakaci.cz

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Složené zkoušky, výstavní tituly

Bela z Luční ulice

získala titul Český Grandšampion

majitelem je Jana Vychytilová

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Gina z Majklovy zahrady

složila zkoušku ZOP

majitelem je Josef Ludvík

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Ctimilka Zlatíčko

získala titul:
Český junior šampion
Klubový junior šampion
Slovenský junior šampion

majitelkou je Erika Fiantová

Strážatý e-zpravodaj 14/2012

Ctislávka Zlatíčko

získala titul Slovenský junior šampion

majiteľkou je Zuzana Krejčířková

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Elita Dakam

získala titul Šampion ČMKU a Český Grandšampion

majitelkou je Kateřina Milbachová

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Appia Amorevita

složila zkoušku ZOP

majitelkou je Eva Vácová

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Antonie Barunidlo

složila zkoušku LA1

majitelkou je Eva Vácová

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Albert ze Strakatého dvorku

složil zkoušku z dogdancingu HtM1
(pokud je známo, tak je prvním strakáčem v historii)

majitelkou je Iva Říhová

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Gerald Rubínový květ

složil zkoušku ZZO

majitelkou je Simona Šádková

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Výsledky bonitace

28.7.2012 v Pardubicích

Alex z Kraje Thurn Taxisů
* 19.2.2011

kohoutková výška: 52 cm
skus: nůžkový
chrup: chybí P1
srst: černožlutobílá dlouhá

DKK 1/0
LP 0/0

Anema ze Včelí zahrady
* 13.5.2009

kohoutková výška: 49 cm
skus: nůžkový
chrup: úplný
srst: černožlutobílá krátká

DKK 1/0
LP zatím nedodáno

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Conny ze Strakatého kožíšku

* 10.2.2010

kohoutková výška: 48 cm

skus: nůžkový

chrup: úplný

srst: černožlutobílá krátká

DKK 0/0

LP 0/0

Gina z Majklovy zahrady

* 1.3.2011

kohoutková výška: 46 cm

skus: nůžkový

chrup: chybí P2

srst: černožlutobílá dlouhá

DKK 0/0

LP 0/0

Poznámka: Jedinci, kteří nemají splněné některé podmínky k uchovnění (výstava, zdravotní vyšetření) budou do chovu zařazeni až po splnění všech podmínek.

Poslední letošní bonitace se koná **22.9. v MI. Boleslavi** při výstavě neuznaných plemen.

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Vydané krycí listy

Fena	Psi	datum vydání
Rozárka Anibob	Drápek Velký dar	31.5.2012
Adinka ze Studnic	Idol Tabat Artur z Budějické kotliny Aram z Budějické kotliny	25.6.2012
Bora Boramo Sole	Drápek Velký dar Bafík Anibob Fík Libachar	30.6.2012
Amanda Pharlap	Royal Anibob Fido Anibob	27.7.2012
Moja Anibob	Epos Dakam Drápek Velký dar Deryl Červený muškát	14.8.2012
Cíněnka Strakatý samet	Atis z Luční ulice Artur z Budějické kotliny Cvrček z Kraje krkavce	16.8.2012

Nakryté feny

Fena	Pes	datum krytí
Fanka z Majklovy zahrady	Janek Červený muškát	29.6.2012
Esterka z Kraje krkavce	Agent od Milníku 05	6.7.2012
Albínka Barunidlo	Fík Libachar	8.7.2012
Berenika Strakatý samet	Fík Libachar	9.7.2012
Rosnička z Česlova	Gerald Rubínový květ	9.8.2012
Bela z Luční ulice	Cvrček z Kraje krkavce	18.8.2012

Klubové akce

22.9. Výstava plemen neuznaných FCI + bonitace

23.9. Klubová výstava KCHMPP

Uzávěrka přihlášek na výstavy je 27.8., vše se koná v Mladé Boleslavi.

Propozice a přihlášky najdete na klubových stránkách <http://www.kchmpp.cz>

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Vzpomínky z minulosti

Vážení příznivci českých strakatých psů,

Stejně jako Vám, i mně kdysi učarovalo toto plemeno a v roce 1994 jsem se stala jednou z prvních majitelek a posléze chovatelek českých strakatých psů v novodobé historii chovu. Chci se s Vámi podělit o některé své vzpomínky na ty úplné začátky, které provázela krásná, neopakovatelná atmosféra.

Svou první fenku Báru Prosmýcký dvůr jsem získala od manželů Mamičových, kteří ve mně svým vstřícným přístupem podpořili můj zájem o plemeno. Mé nadšení z ČSP nebralo konce. Jakmile Barunka povyroستla, začaly jsme spolu poznávat výstavní realitu. V první polovině 90. let byla naživu jen hrstka strakáčů - několik původních psů z odchovů v 80. letech, plus mládež z prvních 3 vrhů z let 1993 – 1994. Výstav se účastnilo jen několik v podstatě stále stejných psů a fen. Strakáči byli popelkou mezi ostatními plemeny a v kruzích bývali posuzováni až úplně nakonec, v době, kdy většina návštěvníků už byla pryč. Někteří rozhodčí se netajili názorem, že strakáč již patří minulosti a že je jen otázka času, kdy zmizí docela. Drtivá většina tehdejších výstav se „obešla“ zcela bez účasti strakáčů, ojedinele se někde sešli nanejvýš 2 až 4. Nikomu z nadšených majitelů nevadilo, že jsou každý jiný – hlavně že tam byli! Ovšem jeden od druhého se mnohdy lišili tak, jak si to v dnešní době u současných zvířat (byť i u nich existují rozdíly) nelze už ani představit. Jen zbarvení měli všichni standardní, černožlutobílé, tečkované (s výjimkou Artise z Nadějného chovu, který se v té době jako jediný účastník tehdejších výstav pyšnil dlouhou srstí a hnědou barvou). Co těm tehdejším „Puntům“ nechybělo, byla parta nadšenců, rozhodnutých českého strakatého psa zachránit. Každý dělal to nejlepší co uměl. Upřímně jsme se radovali i z úspěchů kolegů. Možná jsme nebyli bůhvíjácí kynologičtí „matadoři“, (alespoň většina z nás), ale bylo nám spolu dobře. Z té doby si vážím čestného přístupu chovatelů, přiznat zjištěné závažné vady či propuklá dědičná onemocnění u jejich zvířat nebo odchovů, což považuji za užitečné zde také zmínit. Přestože v registrovaných chovech psů jakéhokoliv plemene je toto odjakživa oficiálně považováno za samozřejmou povinnost chovatele, nejsem si jista, jak je s podobnými neblahými zjištěními ve skutečnosti v některých případech nakládáno. Tato nepřijemnost se bohužel v roce 2006 nevyhnula ani mně a než bych šířila do chovu „nemocné“ geny, aktivní chov jsem ukončila.

V roce 1995 jsem se s Bárou zúčastnila bonitace, kde byla uchovněna. Bylo to na klubové výstavě KCHMPP v Praze a strakáčů se tam sešlo do té doby nevidaných třináct. Opět byla kromě typických jedinců přítomna i pestrá směsice těch ostatních – vítán byl naprosto každý. Podmínky chovnosti byly tehdy hodně benevolentní, šlo o záchranu holé existence plemene a do chovu se nedostala pouze vyloženě hrubě nestandardní zvířata, což se týkalo především psů – samců. Na feny bylo nahlíženo tolerantněji a šanci dostaly

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

všechny. Z tehdy uchovněných strakáčů by dnes mnozí neměli žádnou šanci, a přece některým z nich vděčíme za uchování cenných genů v současném chovu.

A pak už to šlo, dál a dál. Strakáčků pozvolna přibývalo v českých domácnostech i na výstavách. Časem jsem odchovala svůj první vrh, po němž následovaly další. Barunka sice ve svých 3 letech předčasně tragicky zemřela, ale měla jsem další strakáčky a můj život se točil kolem nich. Výstavy a chov strakáčů se v následujících letech staly mým největším zájmem. Někdy šlo vše hladce, někdy jsem čelila nejrůznějším výzvám a situacím, které bylo potřeba řešit. Vždy mě povzbuzovalo, sledovat, jak plemeno vstává z mrtvých.

Bára Prosmýcký dvůr před porodem

I když se od roku 2006 chovu ČSP aktivně nevěnuji, těší mě, že strakáčů stále přibývá, těší mě ta spousta nových lidí kolem nich, to, že se pořádají společná setkání. V té společné práci, v tom setkávání, ve vytváření a udržování přátelské atmosféry mezi „strakáčkáři“, v tom vidím tu nejlepší budoucnost plemene. Čím víc lidí je, tím více je různých názorů a tím obtížnější někdy bývá najít společnou řeč. Ale pokud jsme schopni vzájemně se respektovat, vyslechnout a držet při sobě, jsme jako celek nesmírně silní. Myslím že přesně tohle jsem zažila na počátku novodobého chovu ČSP, kdy bylo plemeno v tak katastrofálním stavu, že jen málokdo věřil v jeho vzkříšení. Ale stačilo pár lidí, kteří opravdu „neprůstředně“ věřili, a měli rádi nejen strakáče, ale byli vstřícní i k sobě navzájem - a ti flekatci tu stále jsou a je jich čím dál víc. Nikdo neříká, že chov je bezproblémový – ale běží. A má dobré šance, pokračovat.

Zde si dovoluji uvést můj osobní názor na současný chov. Důvěřuji současné poradkyni chovu ČSP. Kromě toho, že genetiky a specifické problematice chovu málopočetného

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

plemene nesporně rozumí, dá se s ní normálně mluvit a chovatelům se snaží vyjít vstříc. Tohoto přístupu si velmi vážím, zvláště proto, že jsem v minulosti získala zcela odlišné zkušenosti s jinou osobou, vykonávající tuto funkci, která slušně jednat nedokázala, a tím mnoho chovatelů i majitelů psů od dalších aktivit spíše odrazovala. Naprosto souhlasím se současným způsobem vedení chovu řízenou plemenitbou za účelem zajištění co nejzdravějšího a hlavně trvale udržitelného rozvoje plemene. Včetně eliminace závažných zdravotních vad a extrémních výkyvů v exteriéru. Z vlastní zkušeností vím, jak nepříjemné je, ukončit chov v důsledku dědičného onemocnění. Moc mě to tehdy mrzelo, přesto bych ani dnes nejednala jinak a nesnažila se nic skrývat, natož „ošvindlovat“.

Barýšek a Cecilka z Kraje krkavce

V 90. letech minulého století strakáci skutečně bojovali o holé přežití, bylo jich zoufale málo. Ze svého osobního setkání s tvůrcem plemene panem Horákem v roce 1995 si pamatuji jeho doporučení: „Nejdřív namnožit, pak selektovat“. V tomto duchu tedy probíhala první fáze chovu. Samozřejmě do chovu nešli jedinci epileptičtí či s vadami skusu a podobně. Jinak se ale exteriér posuzoval celkem mírně, neprovádělo se vyšetření kloubů. Dnes jsme ovšem v chovu přece jen dál než v 90. letech minulého století. Strakáčů máme již dost na to, aby bylo možné začít s určitou rozumně důslednější selekcí právě na ty nejzávažnější projevy chorob a exteriér – nyní můžeme plnit druhou část doporučení. „Nasekat“ v této fázi chovu zvířata jako máku bez ohledu na jejich zdraví a kvalitu, s cílem, začít selektovat až budou ještě více namnožení, se mi jeví jako velký krok

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

zpátky, který se může v budoucnu ošklivě vymstít. Mohlo by se stát, že při nesprávně uplatňované volnosti (či spíše svévoli) chovatelů v plemenitbě by se vady mohly roznést a upevnit v celém chovu během několika málo generací takovou měrou, že kvalitní a zdravá zvířata prostě nebudou, anebo jich bude tak málo, že stejně nebude možné selektovat, protože by se zase drasticky zmenšila chovná základna. Co bychom dělali potom? Kéž tedy strakáči nemusí čelit žádnému dalšímu „průšvihů“ – do dnešních dní jich bylo dost na to, aby to položilo ne jedno, ale možná několik plemen. To, že se tak nestalo, dokazuje vitalitu plemene, lidí kolem něj i „přízeň Bohů“ – jak to kdo vezme. Nic se ovšem nemá příliš pokoušet.

Amálka Tabat a Evelína Libachar

jednou... že prostě bez strakáče nezůstanu. Láká mě chov a setkávání s lidmi podobně strakatě „postiženými“. A už nyní se na to moc těším.

S láskou a úctou

Jana Krupičková, chovatelská stanice Z Kraje krkavce

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Historie vedení chovu českého strakatého psa

Jak to bylo na úplném počátku

Od první generace v roce 1954 až do konce sedmdesátých let byl český strakatý pes chován výhradně ve Fyziologickém ústavu Akademie věd pod názvem Horákův laboratorní pes. Chov řídil tvůrce plemene, pan František Horák, až do svého odchodu do důchodu na konci roku 1976. V roce 1960 předložil tehdejšímu Československému svazu chovatelů drobného zvířectva (ČSCHDZ) návrh standardu. Ten byl přijat a od listopadu 1960 bylo plemeno registrováno v plemenné knize ČSCHDZ. Po panu Horákovi převzal vedení chovu Dr. Martínek, který v roce 1980 zemřel. Před tím však stihl zorganizovat předání zbývajících psů do rukou chovatelské veřejnosti. Současně bylo plemeno přejmenováno na českého strakatého psa.

Ve Fyziologickém ústavu měli zcela jiné cíle chovu než máme my dnes. Šlo především o produkci dostatečného množství pokusných zvířat. Krom nejzákladnějších požadavků na snadnou manipulovatelnost a nenáročnost na ně nebyly kladeny prakticky žádné nároky. Pan Horák si tedy mohl dovolit ten "luxus" vybírat si do chovu dle vlastního uvážení jen ty jedince, kteří se nejvíce blížili jeho ideálu. Ostatní (většinu) dával na pokusy. S použitím úzké příbuzenské plemenitby dosáhl poměrně rychle víceméně jednotného vzhledu plemene.

Obdobným způsobem byla utvářena také například většina plemen smečkových honičů při šlechtických sídlech. Dnes se v chovu psů povětšinou praktikuje zcela opačný postup, kdy do chovu mohou být zařazeni všichni jedinci s výjimkou těch, kteří mají nějakou vylučující vadu.

Tehdejší postup byl bezesporu mnohem rychlejší cestou k dosažení jednotnosti plemene a k upevnění plemenných vlastností (bohužel někdy i těch nežádoucích). Cenou, kterou plemeno zaplatí za "rychlou cestu", je především ztráta genetické pestrosti a také možné upevnění některých geneticky podmíněných vad. V současnosti převažuje názor, že by se chovatelé měli vyhýbat úzké příbuzenské plemenitbě a do chovu zapojovat co největší počet uchovněných jedinců. V praxi je to však často jinak. Ač před tím odborníci z FCI varují, stále se u řady plemen chovně využívá jen hrstka z uchovněných psů, přičemž někteří kryjí mnohokrát za život, zatímco jiní vůbec či jen minimálně.

Těžký život "na svobodě"

Ale zpět ke strakáčům. Po zrušení chovu ve FÚ bylo plemeno zastřešeno tehdejším Československým svazem chovatelů (ČSCH). Řízení chovu připadlo na starost panu Ing. Findejsovi, který byl tehdy patronem dalším dvěma formujícími se národními plemenům - pražskému krysáříkovi a chodskému psovi. Český strakatý pes byl však

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

oproti nim odstaven na vedlejší kolej. Někteří zvířata se poztrácela, jiná uhynula bez legitimních potomků. V jednom z mála vrhů v té době se narodila štěňata s dlouhou srstí a hnědožlutobílou barvou (A z Nadějného chovu). Protože se jedná o recesivní vlohy, které není prakticky možné chovatelsky eliminovat, přistoupil pan Horák k úpravě standardu. Od roku 1988 standard povoluje dva druhy zbarvení a dva typy osrstění.

Když se několik majitelů zbývajících zvířat začalo zajímat o osud plemene, zjistili, že mají pouze tři psy - samce s průkazem původu, ale ani jednu fenu v reprodukčním věku. Podařilo se sice ještě vypátrat několik dalších přežívajících českých strakatých psů, ale žádný z nich nebyl z těch či oněch důvodů rozmnožen. Ing. Findejs poradil manželům Mamičovým, kteří vlastnili Cara Voděradský háj a několik let pro něj marně hledali partnerku, aby si pro něj sehnali fenku bígla. Bígl u nás v tehdejší době nebyl příliš rozšířeným psem, takže nakonec se manželé Mamičovi ujali fenky Cilky. Pocházela z útulku, podobala se bíglovi a její původ byl neznámý. Na jaře 1993 se jí narodil vrh A Prosmyský dvůr po Carovi Voděradský háj.

Velké a poněkud pozapomenuté zásluhy o zachování českého strakatého psa mají manželé Machovi. Původně vlastnili fenu Belindu Lovu zdar, které se ujali jako dospělá na inzerát, kdy se jí její původní majitelé chtěli zbavit. Když jí hledali ženicha, našli jediného strakáče, Andeje Dobrušská hacienda, v té době neuchovněného. Majitel Andeje sice s uchovněním souhlasil, jenže nebyl ochoten pro to cokoliv podnikat. Machovi si tedy nevychovaného a temperamentního Andeje půjčili a jeli s ním za Ing. Findejsem. Andejsovi se však jeho skoro-jmenovec (Andejs byl skutečně pojmenován po Ing. Findejsovi) ani trochu nelíbil. Uchovnění probíhalo tak, že pes byl zavřený v autě, kde hlasitě zuřil a přes okénko útočil na Ing. Findejse, který ho z bezpečné vzdálenosti zvenčí "bonitoval". Machovi pak Andejsem nakryli svou Belindu. Bohužel se tento vrh nepodařilo odchovat, všechna štěňata uhynula na akutní průjmové onemocnění, nejspíš parvovirózu. Nedlouho poté přišli Machovi i o Belindu. Přesto byli odhodláni pořídit si dalšího strakáče, jenže nebylo odkud.

Když pak v roce 1989 Machovi náhodně potkali na ulici fenku Barku Voděradský háj, přesvědčili jejího majitele k uchovnění a musel jim slíbit štěně. Zařídili krytí Andejsem a těšili se na novou fenečku. Bohužel z celého vrhu přežil jediný pejsek, Argo Stříbřecký rybník, kterého navíc chovatel již slíbil svému známému. Po dlouhém přesvědčování se Machovým podařilo tohoto pejska získat. Vyrostl z něj velmi typický pes, který se stal základem novodobého chovu a kterého mají mezi předky všichni současní strakáci. Ovšem najít mu nevěstu bylo problémem, leč štěstěna Machovým opět přála a přivedla jim do cesty paní Merglovou venčící fenku strakáče. Paní žila v domnění, že má bígla bez PP. Fenku dostala jako malé štěně od dcery, která tehdy pracovala ve FÚ a odtamtud jí opatřila štěně, které, jak později dcera přiznala, bylo Horákovým laboratorním psem. Přesnou totožnost se však nepodařilo zjistit. Machovi paní Merglovou přemluvili na jeden

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

vrh, opět zařídili Peggy uchovnění a domluvili s panem Horákem, že vrh zaštití svou chovatelskou stanicí. Tak přišel na podzim 1993 na svět vrh D Lovu zdar.

Argo Stříbřecký rybník se stal otcem celkem sedmi vrhů štěňat a dožil se šestnácti let. I po jeho smrti zůstali Machovi strakáčům věrni a ujali se Amfory od Chlpíků, která předtím vystřídala několik majitelů. Machovi jí dopřáli hezký podzim života, který si po strastiplném mládí určitě zasloužila. Její život skončil na jaře 2012.

Od počátku devadesátých let se o české strakaté psy intenzivně zajímala také paní Charousová z Hlinska, tehdy majitelka Ariny Prosmýcký dvůr a později Dazuli Lovu zdar. V roce 1993 stála u zrodu Klubu chovatelů českého strakatého psa, jehož byla předsedkyní. Vzhledem k malému počtu členů i zvířat nebyl tento klub životaschopný a na radu pana Horáka se paní Charousová obrátila na Ing. Petrusovou, tehdejší předsedkyni Klubu chovatelů málopočetných plemen psů (KCHMPP). Český strakatý pes byl ještě téhož roku začleněn do KCHMPP. Paní Charousové se podařilo objevit fenu Betinu, která jako strakáč vypadala, ale její původ nešel doložit. Betina byla zapůjčena do chovatelské stanice Libachar paní Charousové a nakryta Argem. Vrh A Libachar se narodil v létě 1994.

V rámci KCHMPP dělala poradkyní chovu pro českého strakatého psa nejprve paní Ing. Petrusová, a to od roku 1993 do srpna 1998. K uchovnění tehdy stačilo pouze absolvovat jednu "CACovou" výstavu s oceněním výborný nebo velmi dobrý. Nebylo problémem toto splnit. Standard byl velmi stručný, nebyly v něm vyjmenované žádné vylučující vady, konkurence na výstavách byla minimální. Díky malému množství vystavovaných jedinců a neznalosti či přezíravosti rozhodčích k tomu "neuznanému vořečovi" získal prakticky každý, kdo byl sám ve třídě, automaticky titul V1, CAC. Chovných zvířat bylo stále žalostně málo, veřejnost plemeno neznala. Chovatelé měli potíže udat štěňata, často jim zůstávala doma do věku několika měsíců. Propagace plemene byla minimální, internet nebyl veřejně rozšířen, v módě byla různá exoticky vyhlížející plemena, jako seveřani, šarpejové nebo ridžbeci.

Chov se začíná rozvíjet

V srpnu 1998 roli poradkyně chovu převzala paní Věra Obermajerová, která na rozdíl od předchozích poradců strakáče opravdu aktivně chovala a nezanedbávala ani jejich propagaci (vystoupení v televizi, články v časopisech, leporelo, kapitola v knize o národních plemenech). Paní Obermajerová oficiálně zavedla řízený chov, v roce 2002 pozměnila standard (zvýšení horního limitu kohoutkové výšky, úprava charakteristiky plemene), zavedla bonitace a bonitační kód. Bohužel ale odmítala komukoliv cokoliv zdůvodňovat a vysvětlovat, diskutovat s ní nebylo možné, k chovatelům se začala chovat despoticky. To vedlo k mnohým konfliktům a řada majitelů vystoupila nebo byla vyloučena z KCHMPP a jejich psi byli pro chov (alespoň dočasně) ztraceni. Paní Obermajerová si postupně nabrala více funkcí v KCHMPP, docházelo ke konfliktům i s

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

chovateli jiných plemen, byla obviněna z podvodů a situace vyústila v její vyloučení z KCHMPP v červenci 2001. Následovalo několik let nepříjemných soudních tahanic, které poněkud paralyzovaly chod klubu.

Paní Obermajerová ve své chovatelské stanici opakovaně uplatňovala úzkou příbuzenskou plemenitbu, což se brzo projevilo snížením životaschopnosti zvířat a obtížnými porody. Problém s úzkou chovnou základnou a tedy vysokou vzájemnou příbuzností však postihoval celé plemeno. Proto bylo v roce 1999 přistoupeno k příkřížení malého münsterlandského ohaře Dona z Levíku. Z první generace jeho potomků byli vybráni dva černožlutobílí pejsci. Do chovu byl později využit jen jeden z nich, Boby Červený muškát. V dalších generacích ale žádná selekce prováděna nebyla, takže někteří jedinci z této linie i dnes připomínají typem spíše ohaře než strakáče. Selekcce ve vrhu B Červený muškát byla v novodobé historii jedinou provedenou selekcí, jinak dosud opravdu každý, kdo chtěl svého strakáče uchovnit, ho i uchovnil, bez ohledu na exteriér či povahu. Možná by se ještě dalo mluvit o jakési autoselekci, kdy se někteří majitelé zvířat s vadami (zálomky na ocasech, kryptorchismus, chybějící či nadpočetné řezáky...) ani nepokusili svého strakáče předvést na výstavě či bonitaci.

Rozkvět a problémy

V krátkém období od 25. 7. do 25. 8. 2001 vykonávala dočasně funkci poradkyně chovu paní Milena Maršálová. Poté chov řídil téměř deset let pan Michal Prokop. Díky jeho nekonfliktnímu a vstřícnému chování se situace mezi chovateli uklidnila, mnozí z dříve vyloučených či odejvších se navrátili zpět mezi aktivní chovatele. Stále byly velmi volné podmínky, do chovu se dostávali všichni, kdo se o to pokusili. Přestože nikdy nebyl zrušen řízený chov, poradce chovu vycházel vstříc přáním chovatelů a přiděloval jim krycí psy převážně dle jejich preferencí.

V roce 2002 byl pro další osvěžení krve příkřížen strakáčovi podobný nalezenec Ben a o tři roky později další nalezenec Kerberos. Strakáci se utěšeně rozmnožovali, ale současně začala být zjevnější nejednotnost mnohých znaků i celkového plemenného typu, zejména u regenerátů, což byl následek nulové selekce. S narůstající početností strakáčů začalo být obtížnější se v nich orientovat a vybírat fenám vhodné partnery. Také přibývalo hlášení zdravotních problémů. Nastal čas zavést do chovu lepší systém a přijmout nějaká chovatelská opatření. Dle vzoru jiných plemen byl sestaven nový podrobný bonitační protokol. Od roku 2007 je pro zařazení do chovu povinné vyšetření na DKK a LP. První výsledky mnohé chovatele nemile překvapily.

Zdeňka Vaňourková nabídla panu Prokopovi pomoc ve formě počítačového zpracování dat. Tuto pomoc pak dále rozvedl pan Mareš, majitel Byla z Trpce, na jehož stránkách najdete mimo jiné nástroj na výběr možných partnerů každého uchovněného strakáče včetně automatického výpočtu koeficientu příbuzenské plemenitby (Fx) potomků z jejich spojení.

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Strakáč na výsluní

Pan Prokop odstoupil z funkce poradce chovu v únoru 2011 a funkci převzala Ing. Zdeňka Vaňourková, PhD., která s Michalem Prokopem již předtím dlouhodobě spolupracovala. Od samého počátku se snaží zavést jednotná pravidla chovu, která budou v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky a současně s předpisy a doporučeními ČMKU a FCI. Cílem této snahy je zdravý rozvoj plemene, sjednocení exteriéru, zlepšení zdraví a nakonec i uznání českého strakatého psa Mezinárodní kynologickou federací (FCI).

Chov českého strakatého psa nadále zajišťuje Klub chovatelů málopočetných plemen psů (KCHMPP), který organizuje celoklubové akce (výstavy a bonitace), jinak ponechává zastřešeným plemenům víceméně autonomii a podporuje jejich nejrůznější akce. V případě strakáčů je to například každoroční soutěž o strakáče roku, setkání strakáčů či mistrovství agility českých strakatých psů.

S narůstající populací strakáčů vzrostl v posledních letech i počet jejich příznivců. Propagaci plemene také nemalou měrou pomohlo masové rozšíření internetu. Český strakatý pes dnes není veřejnosti zcela neznámým plemenem, zájemců o štěňata je relativně dost, nejspíš i díky odklonu od exotických plemen k "obyčejnějším". Určitě není náhoda, že oblíba strakáčů vzrostla ve stejném období jako oblíba Russelových teriérů, border kolíí, či retrívrů. Můžeme jen doufat, že české strakaté psy nepostihne totéž, co jiná plemena, která se stala populárními - tedy rychlý nárůst populace za cenu intenzivního chovného využívání podprůměrných jedinců a zvířat na samých okrajích standardem určeného rozmezí znaků, rozmnožovaných často zcela bez ohledu na zdraví a povahu. Průvodním jevem známosti a oblíbenosti plemene je také nárůst chovu zvířat bez průkazu původu. I strakáče již toto postihlo a naše možnosti proto tomu bojovat jsou velmi omezené.

Výzva na závěr

Na závěr bych si dovolila citovat výzvu chovatelům českých strakatých psů ze Zpravodaje KCHMPP č. 19+20 z roku 1995, autorkou je pravděpodobně Ing. Hana Petrusová. Tato výzva, ač přes patnáct let stará, platí dodnes a všichni bychom si ji měli vzít k srdci:

"Nezapomínejte, že naše plemeno je dosud mladé a že se v jeho chovu mohou vyskytnout různé vady, které zabrání zařazení Vámi prodaného štěněte do chovu. Nepředražujte cenu svých štěňat. ... Chceme-li získat pro naše plemeno co nejvíce obdivovatelů, nesmíme lhát ani jim, ale především ani sobě. Nečekejme, že každé štěně bude šampion, naopak očekávejte, že větší část zvířat, která vyprodukuje, se do chovu nedostane! Pouze dobrou, cílevědomou a upřímnou chovatelskou prací můžeme dosáhnout pěkných výsledků!!!"

Dana Vaňourková

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Holba pohár

V neděli 22.7.2012 se pod patronací Českého psa, konal mezinárodní coursingový závod v Hynčicích pod Sušinou, v krásné krajině Jeseníků. Přesto, že v kalendáři bylo léto, na horách bylo pěkně chladno, ale naštěstí nepršelo, jako den před námi chrtům. Pro psy ideální počasí. Trať měla 700m v náročném terénu a rozhodčí byli z Maďarska a Slovenska. V kategorii - nechrti - feny velká plemena, v konkurenci 6 fen, si Bela-Ida z Česlova vyběhala krásné 3.místo na stupních vítězů a její dcera Adélka Zli-Rů obsadila 4.místo. Holky mají úchvatnou rychlost a hlavně chytrost, strakáčům typickou. Tak ať jim zdravé tlapky dál pěkně běhají !! :-))

Radka Růžičková, ch. st. Zli-Rů

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Náš první (a určitě ne poslední) psí tábor

Letní výcvikové tábory pro hafany a jejich páníčky začínají slavit rozmach. Většina mých kolegů v práci již jezdí na tábory řadu let. První dva roky života Cíněnky mě to nijak ani nenapadlo, že bych něco takového absolvovala. Tábory se také těžko sháněly. Dokonce kdyby mi někdo před pár lety řekl, že svou dovolenou po třicítce budu trávit tím, že budu denně vstávat v 5 hodin ráno a dělat nejrůznější skopičiny se svým psem, tak bych si asi ťukala na čelo. Ale pejsáček a obzvláště ten strakatý, vás donutí dělat věci, o kterých jste ani nesnili. Loni jsme přes prázdniny a tedy i v období táborů čekali naše první strakatá miminka. Takže to nějaké hopsání a lítání nepřicházelo v úvahu. Tudíž premiéra táboření přišla až letos.

Jak ale vybrat ten správný tábor? Kam jet? Co chceme dělat? Dilema. Loni jsem skoro kývla na tábor se záchranářským vodním výcvikem v Chorvatsku. Znělo to dobře. Ale ouha! Pak mi ale došla jedna věc. Cíněnka nesnáší vodu a odmítá plavat. Trochu problém do vodní záchranářiny. ☺

Nakonec nás pošoupla kamarádka také se strakačkou, která již absolvovala tábor ve Svojanově. Mrkla jsem tedy na stránky a zjistila jsem, že je tam možnost si vyzkoušet různé věci, které jsme dosud viděli jen na obrázcích a četli o nich v psích časopisech. Přišlo mi to jako dobrá volba. Aspoň zjistíme, co nás (mě, ale hlavně psa) baví, co by nám šlo a u čeho by se panička nejméně zmrzala. ☺

Tábory mají nejrůznější zaměření. Od agility, flyball, dogfrisbee, dogdancing, přes poslušnost, obrany až po záchranářský výcvik. Lze určitě vybrat ten správný pro Vás i Vašeho pejska. Už teď mám spadeno na další tábor nedaleko od nás. Počkáme si na „strakaté“ reference, neboť ho měla v plánu absolvovat další osůbka se strakáčem.

A jak to bylo s tím naším tábořem? Jel s námi i páníček. Prý si aspoň v klidu dodělá účetnictví. V areálu je možnost koupání, takže bude i odpočívat (už bylo na čase). Jelikož už nebyly k dispozici chatky (přihlásili jsme se „pozdě“), měli jsme zajištěno ubytování v hotelu, který k areálu patřil. Mělo to jednu nespornou výhodu a pro pánika pracujícího na PC dokonce nutnost. Elektřinu. Ale ouha. Na pokoji byla pouze jedna zásuvka u dveří, postel a stůl byly na opačném konci místnosti. Pak tu ještě byla rychlovarná konvice, nabíječky mobilů a baterek – a všechno to chtělo svou „šťávu“. Co s tím? Po bleskovém ubytování jsme vyrazili zpět směr Moravská Třebová koupit prodlužovačku a rozdvojku. Můj „seznam na dovolenou“ přeci jen nebyl dokonalý. Přibyla na něm tedy další položka ;-). Cíněnka má na cestování také svůj seznam. Panička jí však nezabalila její polštářek-hnusáček, přišlo jí to zbytečné. Proto si ho Cín při nošení věcí do auta donesla sama.

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Ale jinak klaplo všechno. Naše obavy z ubytování v pokoji přímo sousedícím s WC a sprchami (bylo slyšet fakt všechno), se ukázaly být liché. Všichni dvou- i čtyřnožci byli po celodenním tréninku tak vyčerpaní, že nikdo neponocoval a nedělal „bordel“. Však ono vstávání v 5 hodin ráno (pro účastníky „stop“ dokonce ve 4!), celodopolední intenzivní cvičení, pak koupačka v rybníce, lehký odpočinek, v pozdních odpoledních a večerních hodinách další cvičo, a pak přednášky do půl desáté... odrovnají všechny. Do toho musíte ještě Vy i Váš pes stihnout snídat, obědvat a večeret. U psiska samozřejmě kolem jídla i klid. Navíc na nás padl zrovna týden tropů, takže grogy byli psíci i páníčci.

Náš původní program vypadal takto: 6:00 – 7:00 agility, 7:30 – 8:30 snídane, 8:00 – 8:30 vystavování, 8:30 – 9:30 obedinece, 9:30 – 10:30 poslušnost, 11:30 – 12:30 oběd, 12:30-... informační schůzka, často zakončená různými ukázkami výcviku, 15:00 – 16:00 frisbee trénink bez psů, 16:00 – 17:00 agility, 17:30 – 18:30 večere, 19:00 - ... dogfrisbee, 20:30 – 21:30 přednášky. Po prvním dni plných zmatků (prý každoroční klasika, nikdo neví, kam patří, nic nestíhá, zaspal atd.) a po zjištění, že to nezvládnete Vy ani Váš pes (a to jste chtěli i ty stopy vyzkoušet), program trochu umírníte a překopete. Takže jsme pak chodili: 6 – 7 agility, 8 snídane, 8:30 – 9:30 obedience, pokus o poslušnost 2x od 10 hod. (poté, co pes s vyplazeným jazykem na mě koukal, co že je to „k noze“, jsme ji vzdali úplně a do 11 hod. jsme hodili „voraz“). Před obídkem jsme si od 11 do 11:30 dali vystavování, a pak rovnou na oběd. Po obědě koupačka, panička šla poté na schůzi a páník s Cíňulí na odpolední siestu.

Pokud byla síla, šla jsem bez psa od třetí hodiny zkoušet házet talířem a od 16 hod. nastupovala i s Cíňou na agility. Pak opět klídek, koupání, večere a vyzkoušení coursingu. Ten chtěl vyzkoušet hlavně můj muž. Po upozornění, že leckdy se začínajícím pejskem musí páníček oběhnout celé coursingové kolo, protože hafan neví, co má vůbec dělat, jsem prohlásila, že já rozhodně neběžím. Chlap to nevzdal. Opravdu musel s Cíňou oběhnout celou louku a strápec „zakousnout“ sám.

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

1. páník ukazuje, co má Cíňa honit...

2. vypuštění krakena...

3. Co to je? To není kočka?

4. do cíle dobíhají oba, Cíňu plastový střípaec netankoval natolik, aby ho honila sama :-)

5. "Hele, ty pse, tohle jsi měla zakousnout"

Aspoň víme, že Cíňu nijak netankuje honění „něčeho“ plastového a šli jsme raději zkusit trénovat dogfrisbee. To už vypadalo nadějně, takže v tom budeme pokračovat.

Flyball jsme vzdali úplně hned od začátku, protože Cín odmítá držet v tlamě tenisák. Škoda, že se nedá dávat do boxu pískáček☺ To by byl fofr! Pro neznalé: pískáček je gumový míček s obličejem a píská. Bez něj (krom polštářku) Cíněnka nikam neodjíždí.

Pískáček u nás ale na táboře sehrál jinou obrovskou roli. Naučil Cíňu chodit do vody a plavat! Psa, který téměř 4 roky svého života obcházel každou louži obloukem. Psa, který když se dostal k vodní ploše, se vyvlékl z obojku a s panikou prchal opačným směrem. Psa, který nesnáší déšť a mokrou trávu... Začalo se polehoučku, páník ve vodě, panička na břehu, pískáček na mělčině. Vida, „to mokro“ pacičky

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

pejskovi neukouslo. Balonek se ale špatně chytal do tlamky, klouzal po hladině, potápěl se při snaze ho chytit předními zuby. To Cíňu dostalo do vody až po břicho a občas i omylem do pár temp, kdy už packy na dně nestačily, a balonek už v tlamě skoro byl. Naučila se postupně ponořit čumák i po hladinu, aby dobře uchopila míček. První pokusy se samozřejmě neobešly bez frkání a kýchání vody z nosu. Pak zjistila, že stačí při ponoření vzduch vyfouknout a voda nemá šanci natéct do frňáčku. Z pár temp se stalo pár metrů, nakonec ani nikdo z nás nemusel do vody a Cíňa si pro pískáčka chodila sama. Sice to nikdy nebude takové to bezhlavé skákání ze břehu pro aport, jak jsme viděli u jiných, ale to mě netrápí, spíš naopak. Nebude tu riziko zranění po skoku do neznáma. Lepší je chodit do vody rozvážně a pomalu. Toto je náš největší táborový úspěch.

Vrcholem všeho byl „závod“ s borderkou. K míčku sice doplavala konkurentka první, ale Cíňa si pískáčka nikdy vzít nenechá. Milé kolii vlezla ve vodě na záda, ta balonek pustila, protože jí hrozilo utopení, a Cíněnka pískáčka vítězně popadla a pádlovala ke břehu, kde byla dříve než černobílá kolegyně.

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Samozřejmě jsme se toho naučily s Cíněnkou o hodně více. Agility se spíš učila panička – jak správně navádět na překážky. Cíňa hopsat, lézt a probíhat umí od štěněte.

Oslovily nás i obedience, na vystavování jsme se dozvěděly, že jsme vše doposud dělaly špatně a na dogfrisbee si panička málem vyhodila napravená záda.

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Předposlední den probíhala táborová výstava, kde se Cín dostala až do finále. Ale pak nám to trochu zkazil páníček, protože fotil kolem kruhu a Cín zajímal více on, než postoj před paní rozhodčí. To pro nás znamenalo selekci ven. Také to byl jediný okamžik za celý tábor, kdy jsme všichni krásně zmokli přímo na place. Jinak jsme měli až tropické počasí. Pouze dvě noci v týdnu proběhly bouřky, ale to byli již všichni zalezlí v pelšících a ráno nás zas tahalo sluníčko a jasná obloha ven.

Poslední den se konal závod v agility a ač Cíňa celý týden na trénincích lítala vzorně po parkuru (kazila jí to jen panička), tak na závodě si řekla, že je to pěkná bžunda a některé překážky si dala hned několikrát. Ale nevzdaly jsme to a závod doběhly. ☺ Ještě teď slyším poznámku trenérky: „Ale evidentně jí to bavilo ☺.“ I přesto dostala Cíňa medaili za krásné 20. místo. Poslední jsme nebyly. :-)

Já jsem si na táboře koupila hodně zajímavého psího čtení, abych svému psu porozuměla lépe. Rozhodně se už teď těšíme na příští rok! A všem doporučujeme: Jezděte na tábory! Užijete si hodně legrace se svým čtyřnohým kamarádem, najdete spousty stejně „trhlých“ nových přátel a naučíte se tolik věcí... mimo jiné i lépe chápat svého psa a tím zlepšit váš vzájemný vztah.

Lea Pletichová Wildnerová + Cíněnka Strakatý samet (ch. st. LeaWil)
(foto by L.P.Wildnerová, Lukáš Pleticha)

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Genetické testování barev a délky srsti

Řada chovatelů i majitelů strakáčů se už někdy setkala s otázkou, zda je možné, aby jeho pes nesl vlohy pro hnědou barvu či dlouhou srst. Doteď bylo možné hledat odpověď na tuto otázku pouze podle projevu u potomstva či rodičů konkrétního zvířete. S rozvojem molekulárně genetických metod se ale objevila možnost komerčního testování barev a délky srsti. Na internetu se dá najít několik takových laboratoří. Mě samotnou zajímalo, jak je to u strakáčů a které barevné lokusy by stály za otestování. S laboratoří jsem se dohodla, že napoprvé zkusí udělat všechny testy barev srsti a k tomu i její délku a podle toho se rozhodneme, jaké lokusy má smysl testovat u strakáčů do budoucna, abychom nemuseli testovat vždycky všechno. Naštěstí se ukázalo, že bude stačit pouze 1 lokus pro barvu a 1 pro délku srsti. Tím se potvrdilo, že černo-žluto-bílé zbarvení je geneticky dominantní nad hnědo-žluto-bílým a to samé platí i pro krátkou srst, která je dominantní nad dlouhou. Zdá se vám to divné? V laboratoři mi vysvětlili, že ne vždy to tak musí být, a proto jsme také testovali i ty ostatní barvy, jejichž testy jsou k dispozici.

A jak probíhá odběr vzorku? Stačí vzorek sliznice z dutiny ústní. Vlastní odběr je velice jednoduchý: laboratoř na požádání zašle odběrovou soupravu, kterou tvoří malá štětíčka na špejli. Tou se setře psovi vnitřní strana tváře, štětíčka se vrátí zpět do obalu a pošle poštou na adresu laboratoře. Formulář s požadavkem na vyšetření a platbu lze udělat on line. Laboratoř pak garantuje zaslání výsledků do 10 dní od obdržení vzorků a platby.

Pro koho je to vhodné? Určitě pro všechny zvědavé, kteří chtějí vědět, jaké vlohy jejich pes nese. Dále třeba pro chovatele, když se rozhodují, jaké štěně si nechají. Každému se líbí jiná varianta a některou třeba zavrhuje nebo naopak upřednostňuje. Otestováním štěňat si může usnadnit výběr.

Pro koho je zbytečné? Určitě nemá smysl testovat přítomnost vloh pro hnědou barvu u hnědo-žluto-bílých jedinců a vloh pro dlouhou srst u dlouhosrstých jedinců. Stejně tak je zbytečné hledat hnědou barvu u zvířat, která mají některého z rodičů hnědo-žluto-bíle zbarveného a to samé platí i pro dlouhou srst. Je-li jeden z rodičů dlouhosrstý, jeho potomci musí mít tyto vlohy a je zbytečné je hledat pomocí molekulárně genetických metod.

Kolik to stojí - Laboratoř Genomia nabízí testování za tyto ceny:

Zpracování vzorku	400 Kč
Lokus B (černá/hnědá barva)	800 Kč
Délka srsti u psů (FGF5)	1.200 Kč
Odběrová souprava	50 Kč
Celkem:	2.450 Kč/1 zvíře

V případě zájmu mě klidně kontaktujte, ráda sdělím další podrobnosti.

Zdeňka Vaňourková
vanourkova@seznam.cz

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Protokol - hnědá barva

Zpráva o výsledku zkoušky #022709:

Detekce genových variant psiho genu TYRP1 (lokus B): c.991C>T a c.1033_1036delCCT metodou PCR-RFLP a c.121T>A metodou DNA sekvenování

Vyšetřovaný

Vzorek: 12-19718
Jméno: Arnyka Tabat
Rasa: Český strakatý pes
Tetovací číslo: 296
Datum narození: 21.5.1995
Pohlaví: samice
Datum přijetí vzorku: 19.07.2012
Vyšetřovaný materiál: stěr sliznice

Zákazník

Zdeňka Vaňourková
Churáňovská 2695/3
150 00 Praha 5
Czech Republic

Výsledek: B/b^s

Komentář k výsledku

Byla vyšetřena přítomnost či absence genových variant c.991C>T (alela b^s), c.1033_1036delCCT (alela b^d) a c.121T>A (alela b^c) TYRP1 genu (lokus B), zodpovědných za hnědé zbarvení srsti popř. čenichu. Původní varianta alely (wild type) je označována B. Jedná se o sérii alel lokusu B (Brown).

- Jestliže jedinec nese dvě alely b^s nebo b^d nebo b^c, bude mít černé zbarvení změněné na hnědé.
- Jestliže je výsledek vyšetření b^cb^d nebo b^cb^s nebo B/b, jedinec je pravděpodobně přenašečem hnědé barvy.
- Jestliže je výsledek B/B, jedinec nenese vlohu pro hnědou barvu.
- Jestliže je výsledek b^cb^d nebo b^cb^s, není možné rozhodnout o výsledném genotypu bez testování rodičů, více najdete na <http://www.genomia.cz/cz/test/locus-b-dog/>

Fenotypový projev alely b (hnědé zbarvení) je děděno autosomálně recesivně. Vyšetření nevytlučuje existenci dalších dosud nepopsaných vzácných variant v TYRP1 genu, zodpovědných za hnědé zbarvení srsti popř. čenichu.

Metoda: SOP42

Datum vystavení zprávy: 30.07.2012

Jméno odpovědné osoby: Mgr. Markéta Dajbychová, zástupce vedoucí laboratoře

Genomia s.r.o., Janáčkova 51, 32300 Plzeň, Czech Republic, DIČ: CZ25212991
www.genomia.cz, laborator@genomia.cz, tel: +420 373 749 999

Zpráva o výsledku zkoušky nesmí být bez souhlasu laboratoře reprodukována jinak než celá. Výsledek se vztahuje pouze ke zkoušené položce. 1 / 1

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Protokol - dlouhá srst

Zpráva o výsledku zkoušky #022816:

Detekce genové varianty c.284G>T genu FGF5 ovlivňující délku srsti u psů metodou PCR-RFLP

Vyšetřovaný

Vzorek: 12-19718
Jméno: Arnyka Tabat
Rasa: Český strakatý pes
Tetovací číslo: 296
Datum narození: 21.5.1995
Pohlaví: samice
Datum přijetí vzorku: 19.07.2012
Vyšetřovaný materiál: stěr sliznice

Zákazník

Zdeňka Vaňourková
Churáňovská 2695/3
150 00 Praha 5
Czech Republic

Výsledek: Na základě vyšetření genových variant byl stanoven genotyp c.284GT

Komentář k výsledku

Byla vyšetřena přítomnost či absence genové varianty c.284G>T genu FGF5 ovlivňující délku srsti u psů.

Genotypový projev genové varianty c.284G>T genu FGF5 je děděn autosomálně recesivně. U psů s dlouhou srstí se vyskytuje genová varianta c.284TT. U psů s krátkou či hrubou srstí se nachází genová varianta c.284GG nebo c.284GT. Jedinci c.284GT jsou přenašeči vloh pro dlouhou srst. Spojením dvou krátkosrstých psů genotypu c.284GT vznikne teoreticky 25% dlouhosrstých potomků c.284TT.

Metoda: SOP63

Datum vystavení zprávy: 01.08.2012

Jméno odpovědné osoby: Mgr. Markéta Dajbychová, zástupce vedoucí laboratoře

Genomia s.r.o., Janáčkova 51, 32300 Plzeň, Czech Republic, DIČ: CZ25212991
www.genomia.cz, laborator@genomia.cz, tel: +420 373 749 999

Zpráva o výsledku zkoušky nesmí být bez souhlasu laboratoře reprodukována jinak než celá. Výsledek se vztahuje pouze ke zkoušené položce. 1/1

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Jak na to - Kontrola vrhu

Kontrola vrhu – k čemu to je a kdo jí provádí?

Když se podíváme do historie psího rodu, tak všechna současná plemena vznikla příbuzenskou plemenitbou. Tím se upevnily důležité a typické znaky a povaha. Bohužel to ale nese s sebou i upevnění znaků, které nejsou na první pohled vidět, ale promítnou se třeba do zdraví. To je obecný problém čistokrevné plemenitby jakýchkoliv zvířat. Záleží pak na konkrétních poradcích chovu, chovatelských klubech i na chovatelích, jak s tím naloží a také jak se pokusí tyto vady z chovu eliminovat.

Prvním krokem, který můžeme pro sledování dědičných vad udělat, je kontrola štěňat ještě u chovatele. Na schůzi členské základny našeho klubu jsme si odhlasovali, že od 1.1.2010 je povinné pro všechny chovatele nechat zkontrolovat vrh od veterinárního lékaře, zaznamenat případné vady či odchylky a formulář si nechat potvrdit. Informace shromažďuje poradce chovu, který by měl nejlépe každoročně udělat nějaké přehledné zhodnocení získaných informací a seznámit s nimi chovatele. Na jejich základě se pak také můžeme rozhodovat o výběru rodičovských párů. Při nejmenším tak, abychom nespojovali dva jedince, u jejichž potomků se vyskytla totožná vada.

Každý chovatel by měl věnovat pozornost právě narozeným štěňatům a sledovat jejich celkový vývoj. Po narození je dobré si zaznamenat zejména tyto body:

- Čas narození
- Pohlaví
- Barva
- Porodní hmotnost
- Přítomnost záločku na ocase
- Jiné případné abnormality

Kontrolu vrhu u strakáčů provádí veterinární lékař, a to nejdříve ve věku 42 dní. Během této kontroly zaznamená hmotnost, zkontroluje skus a počet řezáků v mléčném chrupu, měl by prohmátat ocásky a zjistit při tom možné záločky. Dále kontroluje případné kýly (pupeční, tříselné, šourkové a jiné), u pejsků přítomnost varlat a jejich sestup do šourku. V neposlední řadě by měl veterinář zhodnotit celkový stav štěňat a případně napsat pár slov o celém vrhu. Takto vyplněný formulář zašlete prosím na adresu poradce chovu společně s přihláškou vrhu při žádosti o vydání průkazů původu.

Formulář na kontrolu vrhu dostanou chovatelé od poradce chovu jako součást administrativy týkající se krytí feny. V jedné obálce tedy obdržíte **krycí list, přihlášku vrhu a formulář na kontrolu vrhu**.

Samostatně si ho můžete stáhnout na klubových stránkách:
http://www.kchmpp.cz/plemena/cesky_strakaty_pes.html

Strakatý e-zpravodaj 14/2012

Příště: kontrola vrhu II. – popis jednotlivých vad a problémů

V rubrice Jak na to vyšlo:

Příhláška vrhu	2012/13
Krycí list	2011/11
Chovatelská stanice	2011/10
Uchovnění psa/feny	2011/9

KCHMPP - ČSP

KONTROLA VRHU - VZOR

Vrh + Chovatelská stanice:	A z Naší zahrady
Datum narození:	3.3.2012
Otec:	Ferda z Našeho dvora
Matka:	Amina od Sousedů
Počet štěňat (psi/feny):	2/2
Chovatel:	Zdeňka Vaňourková, Churáňovská 2695/3, 150 00 Praha 5

	Jméno	Tetovací číslo	Pohlaví (P/F)	Hmotnost v den kontroly (kg)	Fontanela (Ano/Ne)	Skus (nůžkový, křešťový, předkus, podkus, atd.)	Varlata Levé (Ano/Ne) Pravé (Ano/Ne)	Zálomek na ocase (Ano/Ne)	Tříselná kýla (Ano/Ne)	Pupěční kýla (Ano/Ne)	Jiné
1	Alík	9911	P	3,26	ne	těsný křešťový	ano/ano	ano	ne	ne	7 rezáků nahofe
2	Azor	9912	P	2,40	ne	mřížkový	ano/ne	ne	ne	ne	
3	Ajda	9913	F	1,80	ne	mřížkový	xxx	ne	ne	ne	
4	Asta	9914	F	3,20	ne	podkus	xxx	ne	ano	ne	

Datum kontroly: 5.5.2012

Jméno veterinárního lékaře (tiskovým písmem):

Zdeňka Vaňourková

Výběr jména

Asi znáte tu situaci: plánujete vrh a vybíráte jména pro štěňátka. K dispozici je mnoho internetových zdrojů zabývajících se psími jmény. Někdy zapracuje vlastní fantazie, děti, rodina, přátelé atd. Někdo chce být originální a jména neopakovat, jinému je to jedno a vybere jména podle sebe. Pokud chcete, aby se jména ve Vaší chovatelské stanici neshodovala s jinými, u strakáčů již zadanými, nebojte se a napište mi. Ráda vám poskytnu přehled již vydaných jmen od konkrétního písmene.

Pro příznivce obyčejných českých jmen dodávám, že nám stále chybí Alík, zato se v letošním roce narodil konečně Bobík, a to v ch. st. ze Strakatého dvorku.

Kontakt: vanourkova@seznam.cz, telefon: 724 059 894

Zdeňka Vaňourková